

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂSCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an 40 Lei.
Pe jumătate de an 20 Lei.

Apare odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Nr. 1885/923

Circulară

către toate oficiile protopresbiterale și parohiale din eparhia Aradului.

Sf. Sinod al Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române din București, în ședința sa din 7 Iunie a. c. a hotărât, ca abonamentul de 100 Lei pentru revista: „*Biserica Ortodoxă Română*” să se generalizeze la toate parohiile ortodoxe ale țării noastre întregite.

Hotărârea aceasta, Sf. Sinod și-o întemeiază pe dreptul său legitim și canonic de a-și vedea respectate de întregul cler ortodox al țării, — dela întregirea ei și dela promulgarea Constituțiunii sale celei noi încoace — toate dispozițiunile sale, fie de ordin regulamentar, fie de ordin cultural, luate în mod canonic; și și-o susține cu nevoia de a-i înlesni acestei reviste o pătrundere cât mai largă și cât mai adâncă în masa clerului și a poporului nostru creștin ortodox, precum și pentru a-i asigura existența materială și apariția regulată.

Hotărârea Sf. Sinod a fost, ca această revistă să nu fie numai proprietatea preoților, ci să fie a credincioșilor, cari o vor avea la dispoziție în *biblioteca parohială* locală și că în consecință, abonamentul de 100 Lei anual se va plăti *de parohie* cu mandat postal direct către Administrația revistei la București (localul Sf. Sinod, la biserica Antim).

Termenul de plată al abonamentelor este în anul acesta până la 1 Septembrie a. c. st. n.; iar pentru anii viitori va fi un interval de trei luni dela începerea fiecărui an bugetar.

Parohiile au drept să procure această revistă sau dela începutul reparației ei s'au numai dela anul al II-lea înainte.

În cazul prim vor plăti abonament 200 Lei pentru doi ani, în cazul al doilea numai 100 Lei pentru anul curent și apoi continue în fiecare an 100 Lei.

Prea Onor. domni protopopi vor controla cu rigoare achitarea regulată de parohi a abonamentelor, și în termen de 15 zile vor avea să înainteze aici în două exemplare tabloul parohiilor (cu posta ultimă) cărora va trebui să li se trimită revista cu arătarea pentru fiecare parohie de voiește să primească revista dela începutul reparației ei s'au numai dela anul al II-lea înainte.

Nădăjduim, că fiecare parohie va grăbi să deie ființă cât mai neîntârziat acestor folositoare dispozițiuni sinodale; iar On. preoțime se va folosi de prilejul binevenit de a putea avea și ceti o revistă bisericăscă bine redactată, menită să răspândească cultura clerului și a credincioșilor ortodoxi ai țării.

Fiecare parohie va trebui să raporteze protopopului concernent imediat după înaintarea la București a mandatelor de plată spre a fi trecute în registrul de control; iar protopopii vor înainta Consistorului până la 1 Septembrie st. n. tabloul parohiilor, cari au achitat abonamentul și cari au rămas în restanță.

Arad, din ședința cons. a Sen. bis. ținută în 21 Iunie (4 Iulie) 1923.

Joan J. Bapp
Episcop.

PROTOCOL

despre ședințele Sinodului eparhial din dieceza ort. română a Aradului ținute în sesiunea ordinară a anului 1923.

Ședința II.

S'a ținut la 29 Mai (4 Iunie) 1923. orele 9 a. m.

Președinte: Prea Sf. Sa Dl. Episcop diecezan Ioan I. Papp. Notar: Dr. Ștefan Cioroian.

Nr. 8. Urmează la ordinea zilei referada comisiei organizatoare asupra raportului general al Cons. plenar anul 1922, prin raportul Dr. Ioan Doboșan. La propunerea comisiei raportul

Se ia la cunoștință în general și se dispune tipărirea lui cu adnex la protocol.

Nr. 9. În dezbateră specială punctele 1, 2, 3, 6, 8. din acest raport

Se i-au la cunoștință.

Nr. 10. În special la punctul în care se comunică, încoronarea M. M. L. L. Regele Ferdinand și Regina Maria.

Sinodul eparhial întrunit pentru prima dată după actul încoronării ia cu însuflețire patriotică la cunoștință încoronarea și urează M. M. L. L. domnie îndelungată spre binele și prosperarea țării și a bisericii.

Nr. 11. La punctul 5, unde se comunică decedarea deputatului mirean Dr. Gheorghe Adam.

Sinodul își exprimă condolențele sale prin sculare.

Nr. 12. La punctele 4, 5., cu privire la cercurile devenite vacante, comisiunea propune și sinodul decide:

Cercurile, cari devin vacante să se îndeplinească necondiționat cu atât mai vârtos cu cât sinodul eparhial în anul trecut a luat asemenea dispoziții prin concluzul Nr. 42/1922 întemeiat pe regulamentul afacerilor interne § 56.

Nr. 13. La punctul 7, cu privire la afacerea administrării credincioșilor din Jugoslavia și Ungaria comisiunea propune și sinodul decide:

Cu aceasta chestiune să se susțină la suprafață concluzul sinodului eparhial din anul trecut Nr. 22/1922.

Nr. 14. Comisiunea org. constatând necesitatea organelor de control în genere, propune și sinodul decide:

Ven. Cons. se revină la practica de mai înainte și să instituie încă în această sesiune o comisie sinodală de control ca în trecut și totodată invită Consistorul ca pentru proxima sesiune să pregătească și să prezinte un proiect cu privire la înactivarea unui control sistematic pe toată linia vieții noastre administrative.

Nr. 15. Privitor la raportul delegațiunii congresuale pentru despărțirea erarhică, la propunerea comisiei

Sinodul la la cunoștință acest raport și invită Cons. eparhial să intervină la factorii în drept bisericești și politici să caute soluția cum să se pună chestiile pendente în cursul de rezolvire.

Nr. 16. În legătură cu raportul special Nr. 1731/1923 al Consistorului din Arad cu care comunică concluzul Nr. 51 al sinodului eparhial din Oradea-Mare, privitor la împărțirea fondurilor comune, la propunerea comisiei

Sinodul enunță ca concluz, că acordul de împărțire n'a fost precizat — unilateral cum se afirmă în amintitul concluz al sinodului eparhial din Oradea-Mare, ci s'a fixat prin concluzul Nr. 89/1905 adevărat cu colaborarea reprezentanților legali ai noii constituite eparhii din Oradea-Mare, care pe atunci aparținea eparhiei Aradului și astfel sinodul eparhial susține și pe mai departe același concluz.

Nr. 17. Tot aceiași comisiune privitor la concluzul Nr. 52/1923 al sinodului eparhial din Oradea-Mare, prin care cere parte din taxele de administrare a fondurilor comune și ca aceste fonduri comune să fie administrate cu controlul efectiv și al Consistorului diecezei Oradea-Mare, propune ca sinodul eparhial să însărcineze Consistorul din Arad ca să ceară dela Consistorul din Oradea-Mare lămuriri precise, în ce chip ar putea Consistorul ori sinodul eparhial din Oradea-Mare să ia parte efectivă la însăși administrarea fondurilor comune.

Față cu această propunere deputatul d. dr. Cornel Iancu face contrapropunere pe care sinodul eparhial o primește cu unanimitate și o enunță cu concluz astfel:

Sinodul eparhial al Aradului declară că adm. fondurilor comune prin controlul efectiv al Consistorului diecezan din Oradea-Mare este inadmisibilă; dar nici nu înțelege, că în ce chip s'ar putea aceasta executa; drept-ce îi cere Cons. din Oradea-Mare lămuriri că în ce chip ar putea acel Cons. din Oradea-Mare să ia parte efectivă la însăși adm. fondurilor comune.

Nr. 18. Urmează la ordinea zilei referada comisiei epitropești asupra raportului general al Consistorului, ca senat epitropesc despre activitatea sa din 1922, prin raportul Florian Roxin.

Raportul în general se ia la cunoștință și se dispune tipărirea lui, ca adnex la protocol.

Nr. 19. Cu privire la raportul special al Consistorului din Arad Nr. 1632/923 în chestia reasigurării edificiilor diecezane și ale comunelor bisericești.

Sinodul autorizează Cons. diecezan din Arad să încheie contract de reasigurare cu aceea societate de asigurare, care va face oferta cel mai avantajos și va prezenta cea mai mare garanță.

Nr. 20. Raportul special al Cons. Nr. 1488/923 despre cenzurarea și aprobarea socioților sf. Mănăstiri Hodoș-Bodrog pe anul 1922.

Se ia la cunoștință.

Nr. 21. Raportul special Nr. 1630/923 despre vinderea intravilanului din strada Pușcașilor cu 100.000 Lei.

Se ia la cunoștință cu aprobare.

Nr. 22. Raportul special al Consistorului Nr. 1908/923 prin care prezintă socoțile despre starea fondurilor și fundațiilor diecezane la finea anului 1922 și despre depozitele de casă administrate de către Consistor, care stare se prezintă, precum urmează:

I. Fondul general și buget.

Starea la finea anului 1921	Lei	93.816.01
Intratele și venitele în anul 1922	"	1440.095.51
laolaltă:	Lei	1.533.911.53
Eșitele și speșele în anul 1922	"	1.474.460.95
Starea la finea anului 1922	Lei	59.450.58

II. Fondul instruct episcopesc.

Starea la finea anului 1921	Lei	79.061.18
Intratele și venitele în anul 1922	"	100.761.04
laolaltă:	Lei	179.828.22
Eșitele și speșele în anul 1922	"	5.778.11
Starea la finea anului 1922	Lei	174.050.11

III. Fondul seminarial.

Starea la finea anului 1921	Lei	178.035.66
Intratele și venitele anului 1922	"	46.469.39
laolaltă:	Lei	213.505.05
Eșitele și speșele anului 1921	"	26.289.28
Starea la finea anului 1922	Lei	188.215.77

IV. Fondul pentru promovarea culturală religioasă.

Starea la finea anului 1921	Lei	48.657.96
Intratele și venitele anului 1922	"	1.125.—
laolaltă:	Lei	49.782.96
Eșitele și speșele anului 1922	"	26.350.87
Starea la finea anului 1922	Lei	23.432.09

V. Fondul capelei din Arad-Gaiu.

Starea la finea anului 1921	Lei	213.24
Intratele și venitele anului 1922	"	9.60
laolaltă:	Lei	222.84
Eșitele și speșele anului 1922	"	—
Starea la finea anului 1922	Lei	222.84

VI. Fondul bibliotecii preparandiale.

Starea la finea anului 1921	Lei	962.39
Intratele și venitele anului 1922	"	48.60
laolaltă:	Lei	1010.99
Eșitele și speșele anului 1922	"	—
Starea la finea anului 1922	Lei	1010.99

VII. Fondul sinodal-congresual.

Starea la finea anului 1921	Lei	24.232.90
Intratele și venitele anului 1922	"	2342.20
laolaltă:	Lei	26.575.10
Eșitele și speșele anului 1921	"	8975.85
Starea la finea anului 1922	Lei	17.599.25

VIII. Fondatiunea Patriciu Popescu.

Starea la finea anului 1921	Lei	1456.48
Intratele și venitele anului 1922	"	73.70
laolaltă:	Lei	1530.18
Eșitele și speșele anului 1922	"	—
Starea la finea anului 1922	Lei	1530.18

IX. Fondatiunea Iosif Popoviciu Paffy.

Starea la finea anului 1922	Lei	21.960.49
Intratele și venitele anului 1922	"	1485.30
laolaltă:	Lei	23.445.79
Eșitele și speșele anului 1922	"	291.60
Starea la finea anului 1922	Lei	23.154.29

X. Fondatiunea contelui A. Foray.

Starea la finea anului 1921	Lei	1419.06 ^{1/2}
Intratele și venitele anului 1922	"	39.50
laolaltă:	Lei	1458.56 ^{1/2}
Eșitele și speșele anului 1922	"	—
Starea la finea anului 1922	Lei	1458.56 ^{1/2}

XI. Fondatiunea contelui K. Almassy.

Starea la finea anului 1921	Lei	1714.54
Intratele și venitele anului 1922	"	86.20
laolaltă:	Lei	1800.74
Eșitele și speșele anului 1922	"	60.10
Starea la finea anului 1922	Lei	1740.64

XII. Fondatiunea Gavril Faur, Oradea-Mare.

Starea la finea anului 1921	Lei	10.802.74 ^{1/2}
Intratele și venitele anului 1922	"	1253.84 ^{1/2}
laolaltă:	Lei	12056.59
Eșitele și speșele anului 1922	"	153.19
Starea la finea anului 1922	Lei	11.903.40

XIII. Fondul diecezan de asigurări.

Starea la finea anului 1921	Lei	151.078.81 ^{1/2}
Intratele și venitele anului 1922	"	12.772.42
laolaltă:	Lei	163.851.23
Eșitele și speșele anului 1922	"	79.487.40
Starea la finea anului 1922	Lei	84.363.83 ^{1/2}

XIV. Fondul pentru înființarea unui gimnaziu.

Starea la finea anului 1921	Lei	21.324.48
Intratele și venitele anului 1922	"	1078.60
laolaltă:	Lei	22.403.08
Eșitele și speșele anului 1922	"	102.90
Starea la finea anului 1922	Lei	22.300.18

XV. Fondatiunea Teodor Papp, Cheșes.

Starea la finea anului 1921	Lei	264.025.13 ^{1/2}
Intratele și venitele anului 1922	"	171.734.98
laolaltă:	Lei	435.760.11 ^{1/2}
Eșitele și speșele anului 1922	"	38.396.41
Starea la finea anului 1922	Lei	397.363.70 ^{1/2}

XVI. Fondatiunea Ana Iorgovictu Ebesfalvai.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	12.887.35
Intratele și venitele anului 1922	"	2599.70
laolaltă:	Lei	15.487.05
Eșitele și speșele anului 1922 . . .	"	1376.51
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	14.110.54

XVII. Fondatiunea Elena Ghiba Birta.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	78425.74 ^{1/2}
Intratele și venitele anului 1922	"	2643.20
laolaltă:	Lei	81.008.94 ^{1/2}
Eșitele și speșele anului 1922 . . .	"	3157.60
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	77.911.34 ^{1/2}

XVIII. Fondul de pensuni comun cu

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	12998.27 ^{1/2}
Intratele și venitele anului 1922	"	21.315.86
laolaltă:	Lei	34.314.13 ^{1/2}
Eșitele și speșele anului 1922 . . .	"	33372.63 ^{1/2}
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	941.50

Oradea-Mare.**XIX. Fondul bisericesc clerical.**

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	534.079.29 ^{1/2}
Intratele și venitele anului 1922	"	25.596.53
laolaltă:	Lei	559.675.82 ^{1/2}
Eșitele și speșele anului 1922 . . .	"	398.902.56
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	160.773.26 ^{1/2}

XX. Fondul școlar preparandial.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	63.723.71 ^{1/2}
Intratele și venitele anului 1922	"	15.037.94
laolaltă:	Lei	78.761.65 ^{1/2}
Eșitele și speșele anului 1922 . . .	"	28.356.91
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	50.404.74 ^{1/2}

XXI. Fondatiunea Balla.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	21.288.03 ^{1/2}
Intratele și venitele anului 1922	"	680.30
laolaltă:	Lei	21.968.33 ^{1/2}
Eșitele și speșele anului 1922 . . .	"	7765.47
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	14.202.86

XXII. Fondul diecezan preoțesc.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	1.357.346.46
Intratele și venitele anului 1922	"	959.015.61
laolaltă:	Lei	2.316.362.07
Eșitele și speșele anului 1922 . . .	"	1.419.279.05
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	897.083.02

XXIII. Depozite de casă,

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	1.124.314.04
Intratele și venitele anului 1922	"	816.226.27 ^{1/2}
laolaltă:	Lei	1.940.540.31 ^{1/2}
Eșitele și speșele anului 1922 . . .	"	609.377.57
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	1.331.162.74 ^{1/2}

XXIV. Fondul de despărțirea ierarhică.

Starea la finea anului 1921 pasivă	Lei	2.944.14 ^{1/2}
Intratele și venitele anului 1922	"	—
laolaltă:	Lei	3.944.14 ^{1/2}
Eșitele și speșele anului 1922 . . .	"	271.25
Starea la finea anului 1922 pasivă	Lei	3.215.39 ^{1/2}

XXV. Ajutorul de stat pentru preoți și capelani.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	166.227.58
Intratele și venitele anului 1922	"	3.616.885.38
laolaltă:	Lei	3.783.112.96
Eșitele și speșele anului 1922 . . .	"	8.773.048.22
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	10.064.74

XXVI. Fondatiunea Mitra Ungurean.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	5003.27
Intratele și venitele anului 1922	"	254.60
laolaltă:	Lei	5257.87
Eșitele și speșele anului 1922 . . .	"	27.38
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	5230.49

XXVII. Fondatiunea Ștefan Antonescu.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	70.246.20 ^{1/2}
Intratele și venitele anului 1922	"	213.368.28
laolaltă:	Lei	83.614.48 ^{1/2}
Eșitele și speșele anului 1922 . . .	"	215.872.96
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	267.141.52 ^{1/2}

XXVIII. Fondatiunea Epp. Iosif Goldiș.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	25.271.40
Intratele și venitele anului 1922	"	7662.—
laolaltă:	Lei	32.933.40
Eșitele și speșele anului 1922 . . .	"	6254.69
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	26.678.71

XXIX. Fondatiunea Epp. Ioan Meșianu și tipografia.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	842.297.52 ^{1/2}
Intratele și venitele anului 1922	"	1.855.829.22
laolaltă:	Lei	2.698.126.74 ^{1/2}
Eșitele și speșele anului 1922 . . .	"	1.668.790.47
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	1028.336.27 ^{1/2}
din care la fond I. Meșianu	Lei	121.521.68 ^{1/2}
" " tipografie	"	907.814.59

XXX. Fondatiunea Teodor Feier, Bonțești.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	23232.49
Intratele și venitele anului 1922	"	1175.30
laolaltă:	Lei	24407.79
Eșitele și speșele anului 1922 . . .	"	112.10
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	24.295.69

XXXI. Fondatiunea Dimitrie F. Negrean.

Starea la finea anului 1921 pasivă	Lei	3172.21
Intratele și venitele anului 1922 activă	"	3172.21
laolaltă:	Lei	—
Eșitele și speșele anului 1922 . . .	"	—
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	—

XXXII. Fondatiunea Dr. Iulia T. Mera.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	42390.14
Intratele și venitele anului 1922	"	5492.—
laolaltă:	Lei	47882.14
Eșitele și speșele anului 1922 . . .	"	2299.44
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	45582.70

XXXIII. Fondul bisericesc-cultural al Consistorului Arad.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	36946.72 ^{1/2}
Intratele și venitele anului 1922	"	1789.25
laolaltă:	Lei	38735.97 ^{1/2}
Eșitele și spesele anului 1922 . . .	"	372.10
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	38363.87 ^{1/2}

XXXIV. Fondul lișării diecezane.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	922193.20 ^{1/2}
Intratele și venitele anului 1922	"	820164.69
laolaltă:	Lei	1742357.89
Eșitele și spesele anului 1922	"	720190.92 ^{1/2}
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	1022166.97

XXXV. Fondatiunea de stipendii Ioan I. Papp pentru școala de fete.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	33200.09
Intratele și venitele anului 1922	"	4232.10
laolaltă:	Lei	37432.19
Eșitele și spesele anului 1922 . . .	"	—
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	37432.19

XXXVI. Fondul școlii civile de fetecu internat.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	159847.26 ^{1/2}
Intratele și venitele anului 1922	"	11300.—
laolaltă:	Lei	171147.26 ^{1/2}
Eșitele și spesele anului 1922 . . .	"	6809.75
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	164337.51 ^{1/2}

XXXVII. Fondul special de pensuni al funcționarilor.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	235934.—
Intratele și venitele anului 1922	"	24371.08
laolaltă:	Lei	200305.08
Eșitele și spesele anului 1922 . . .	"	—
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	260305.08

XXXVIII. Fondatiunea Emanuil Ungurean.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	229069.59
Intratele și venitele anului 1922	"	8671.78
laolaltă:	Lei	237741.37
Eșitele și spesele anului 1922 . . .	"	9948.80
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	227746.57

XXXIX. Fondatiunea Epp. Ioan I. Papp pentru orfelinatul din Beiuș.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	149227.50
Intratele și venitele anului 1922	"	8476.60
laolaltă:	Lei	157704.10
Eșitele și spesele anului 1922 . . .	"	8.25
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	157695.85

XL. Alumneul din Beiuș.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	11633.63
Intratele și venitele anului 1922	"	413.50
laolaltă:	Lei	12047.13
Eșitele și spesele anului 1922 . . .	"	—
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	12041.13

XLI. Fondul pentru promovarea culturii relig. comun cu Oradea-Mare.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	—
Intratele și venitele anului 1922	"	13875.—
laolaltă:	Lei	13875.—
Eșitele și spesele anului 1922 . . .	"	3725.45
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	10149.55

XLII. Fondul de asigurări comun cu Oradea-Mare.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	—
Intratele și venitele anului 1922	"	25068.75
laolaltă:	Lei	25068.75
Eșitele și spesele anului 1922 . . .	"	—
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	25068.75

XLIII. Fondul bisericesc comun cu Oradea-Mare.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	—
Intratele și venitele anului 1922	"	342253.80
laolaltă:	Lei	342253.80
Eșitele și spesele anului 1922 . . .	"	44227.55
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	298026.25

XLIV. Fondul preșesc comun cu Oradea-Mare.

Starea la finea anului 1921 . . .	Lei	—
Intratele și venitele anului 1922	"	975703.23 ^{1/2}
laolaltă:	Lei	975703.23 ^{1/2}
Eșitele și spesele anului 1922 . . .	"	549507.20
Starea la finea anului 1922 . . .	Lei	426196.03 ^{1/2}

Sinodul ia la cunoștință starea fondurilor și fundațiilor administrate de Consistor; socoțile le aprobă și Consistoriului se dă absolutul recerut pe anul de gestiune 1922.

Nr. 23. Raportul special al Consistorului No. 1724/923 despre cenzurarea și aprobarea preliminarilor și a socoților comunelor bis. din dieceza

se ia la cunoștință.

Nr. 24. Raportul special al Consistorului din Arad Nr. 1728/923 despre împărțirea fondurilor și fundațiilor comune cu dieceza Oradea-Mare. Comisiunea epitropească propune și sinodul

ia la cunoștință raportul Consistorului, iar privitor la chestiunea intravilanului din Arad (Str. Românilor 11) dat la timpul său de orașul Arad cu scopul de a se zidi aici reședința episcopiească, Sinodul declară acel intravilan de proprietatea fondului reședinței Episcopiei din Arad și autorizează Consistorul să reclame venitul integral al acestui intravilan pe tot timpul dela zidirea casei pe acest intravilan.

Nr. 25. Privitor la raportul special al Consistorului Nr. 1727/923 despre administrarea Bibliotecii și Tipografiei diecezane și despre punerea pe bază comercială a acestor instituțiuni, la propunerea comisiei,

Sinodul i-a la cunoștință raportul Consistorului și aprobând hotărârile aceuia încuviințează dispozițiile privitoare la administrarea acestor instituțiuni. La punctul 6 a acestor dispoziții după cea dintâi propoziție: „Consistorul își rezervă dreptul de a revoca oricând întreaga comisiune ori pe membrii singuratici din aceasta comisiune.”

Nr. 26. Urmează referada comisiei bisericești asupra raportului general al Consistorului ca senat bisericesc pe anul 1922 prin raportul dlui Dr. Ioan Robu, la propunerea comisiei

Raportul se ia în general și în special la cunoștință și se dispune tipărirea lui ca adnex la protocol.

Nr. 27. Se cetește raportul special cu Nr. 1373/923 în chestia ștendiilor de tineri la facultățile teologice.

Sinodul pentru trecut îl ia la cunoștință, dar invită Consistorul să intervină la Minister, ca acesta să urce sumele burselor la cvantul corăspunzător împrejurărilor din viitorul apropiat.

Nr. 28. Se cetește raportul special Nr. 1374/923 în chestia majorării dotației preoțești

Sinodul îl ia cunoștință și invită Consistorul să intervină la Minister pentru majorarea ajutorului de familie a preoțimei.

Nr. 29. Se cetește raportul special al Consistorului Nr. 1375/923 în chestia prevederii parohiilor vacante cu preoți, prin aplicare de învățători, cari au absolvat cursul extraordinar de 6 săptămâni

Sinodul ia la cunoștință cu aprobare, ca în anul acesta să nu se mai țină cursul extraordinar de 6 săptămâni.

Nr. 30. Privitor la raportul special al Consistorului Nr. 432/923 în chestia prevederii garnizoanelor militare cu preoți stabili, la propunerea comisiei

Sinodul având în vedere, că aceasta chestiune cade în competența Episcopului militar, îl ia la cunoștință.

Nr. 31. În legătură cu raportul special Nr. 513/923 despre vizitațiunile canonice și sfințirile de biserici din care se constată că P. S. Sa dl Episcop Ioan I. Papp în decurs de 20 de ani de păstorire a sfințit 60 de biserici și a vizitat 173 comune, la propunerea comisiei

Sinodul ia la cunoștință și se alătură la mulțumirile și recunoștința exprimată de Consistor P. S. S. dl Episcop diecezan pentru dragostea și zelul apostolesc dovedit față de biserică și de poporul credincios.

Nr. 32. Se cetește raportul special al Consistorului Nr. 569/923 în chestia urcării pașalului de participare al preoților la conferințele preoțești. Comisiunea propune, ca nefiind pe deplin lămurită chestia, ce sumă ar corespunde împrejurărilor de azi și întrucât sunt capabile comunele bisericesti a mai suporta eventualele noi sarcini, chestia să se deie în studiu Consistorului pentru a face propunere la proxitul sinod.

Față cu propunerea comisiei deputatul Dr. Gheorghe Ciuhandu face contrapropunere care punându-se la vot, se primește și

Sinodul ca concluz următoarele: Se încuviințează în principiu speșele de deplasare și diurnă pentru întrunirile preoților la conferințele preoțești. Executiva se lasă la aprecierea Consistorului, care va avea să fixeze în bugetele (preliminarele) parohiale

sume potrivite amăsurat intențiilor depuse în concluzul sinodal Nr. 75/1911. Aceste măsuri să susțin până când se va exopera dela organele politice administrative căraușie gratuită pentru asemenea prilejiuri în care privință Consistorul să intervină la organele de conducere ale țării în legătură cu concluzul sinodal Nr. 22/1921.

Nr. 33. Se cetește raportul special al Consistorului Nr. 586/923 în chestia îngrijirii sufletești a credincioșilor ort. români din spitale, azile și penitenciare. Comisiunea propune a se invita Consistorul să intervină din nou pe lângă Minister pentru a se înființa 2—2 posturi de duhovnici rugând Ministerul ca cel puțin pentru anul 1924 să se îngrijească de alocația bugetară cuvenită, dar și până la tranșarea acestei chestiuni, sinodul să oblige parohii locale a îndeplini acest serviciu după împărțirea ce o va face Consistorul. La această propunere deputatul Dr. Gheorghe Ciuhandu face amendamentul, că Consistorul să intervină prin Metropolie la congresul național bis. pentru regularea afacerii pentru întreaga mitropolie.

Propunerea comisiei cu amendamentul deput. Dr. Gh. Ciuhandu sinodul o ridică la valoare de concluz.

Nr. 34. Președintele comisiei bugetare, Traian Vațian aduce la cunoștința sinodului eparhial, că din comisia bugetară lipsesc doi membrii și anume: Traian Suciș și Dr. Iuliu Ionescu. Propune a se întregi comisia cu alții doi membrii.

Sinodul alege în comisia bugetară pe deputații Petru Băran și Iuliu Putici.

Exhaustată fiind ordinea de zi și anunțându-se proxima ședință pe azi după amiază la orele 4 când va urma referada comisiei școlare, ședința se ridică la 1 oră p. m.

Acest protocol s'a cetit și autenticat în ședința a III-a din 29 Maiu (11 Iunie) 1923.

Ioan I. Papp Dr. Ștefan Cioroian

Episcop președinte.

notar.

† Dr. Aureliu Halic.

În 12/25 Iulie a. c. s'au așezat în cimitirul ort. rom din Lipova, spre veșnică odihnă, rămășițele pământești ale Doctorului A. Halic.

Prin viața sa onestă, prin munca sa cinstită și prin îndeplinirea datorințelor sale cu acelaș zel și cu aceeaș abnegațiune între toate împrejurările vieții, prin toate acestea Dr. Halic a reușit să câștige dragostea tuturor celor, cari l-au cunoscut. Iar ca Român bun a înțeles, că neamul românesc plămădit deodată cu legea noastră ortodoxă, nu poate nesocoti această

lege „românească” fără a se face vinovat de cea mai criminală ingratură și fără a se osândi pe sine însuși la pedeapsa ce fatal trebuie să urmeze după săvârșirea unor atari greșeli.

De aceea a iubit Biserica noastră și pe moștenitorii ei slujitori, așa cum puțini „domni” de-al noștri au fost capabili s'o facă. Și până când alții numai atunci „se coborau” la preoți, când avea nevoie de dâșii, doctorul Halic numai atunci se simțea bine, când era între preoți. Dragostea sa, față de biserică și-a arătat-o cu prisosință, ca președinte al comitetului parohial din Lipova, ca membru în sinodul protopopesc și ca deputat în sinodul eparhial.

Pe cât de mare i-a fost bucuria la împlinirea idealului nostru național, pe atât de amară i-a fost decepția, când a văzut, că și-n noua organizare de stat tot aceea se cocotează în fruntea treburilor, cari își făceau mendrele cu aceeași nerușinare și sub trecutul regim.

Dzeu să-l odihnească cu cei puțini aleși ai Săi.

La Internatul diecezan de fete se angajează o dsoară ori doamnă română ca pedagogă.

Inștiințare.

În clasa I a școlii normale ort. române din Arad în anul școlar 1923—24 se primesc băieți, cari au terminat cel puțin cu succes bun 4 clase primare și nu au trecut de 14 ani.

În clasele II—V se primesc și absolvenții ai claselor I—IV de liceu ori de școală medie, având să facă examen de diferență.

Primiriile de elevi se fac pe baza unui examen de admitere.

Cereriile de primire se vor adresa până în 31 August la direcțiunea școlii normale ort. române din Arad și vor fi semnate de către reprezentanții legali ai candidaților (părinți sau tutor) cu arătarea profesiunii și a locuinței lor.

La cerere se vor adnexa următoarele documente: 1. Extras de botez. 2. Act de naștere dela oficiul stării civile. 3. Certificatul școlar de pe ultima clasă. 4. Actul de vaccina. Candidații pentru burse, ce se vor cere dela stat, vor mai adnexa la rugare și următoarele acte:

1. Certificat dela primărie, prin care să se arate amănunțit dările ce le plătește reprezentantul legal al candidatului către stat, județ și comună, numărul copiilor și vârsta fiecăruia, precum și averea, pe care o poșede.

2. O declarație iscălită de reprezentantul legal în fața primăriei, în care se obligă la serviciu învățătoresc cel puțin atâția ani, cât au beneficiat bursa.

Cereriile netimbrate ori defectuos ajustate se vor retrimitere neresolvite.

Examenii de admitere se vor ținea în 3 și 4 Septembrie n. Candidații vor fi supuși unui examen medical și vocal, după care vor urmă probele scrise din limba română și aritmetică și în fine probele orale din limba română, aritmetică, istorie și geografie.

Elevii admiși prin examenul de admitere și cei din anul trecut se vor înmatricula plătiind următoarele taxe:

Rata I., în suma de 700 Lei, din taxa de întreținere, de 2000 Lei, în internat, precum și taxa în alimente (100 klg. făină albă, 100 klg. cartofi, 5 klg. unsoare, 10 klg. fasole și 50 ouă.)

1. Taxa de înscriere 10 Lei, 2. Taxa la fondul de pensii 6 Lei, 3. Taxa pentru mijloace de inv. 10 Lei, 4. Pentru anuar 10 Lei, 5. Pentru fondul disponibil al școlii 2 Lei, 6. Pentru bibliotecă 5 Lei, 7. Pentru fondul de excursii 2 Lei, 8. Pentru fondul de ajutorare al elevilor 2 Lei, 9. Taxa de cerneală 3 Lei, 10. Taxă pentru mobilier 25 Lei, pentru medicamente 25 Lei. Total: 100 Lei.

Fără achitarea taxelor școlare și de întreținere în internat nimenea nu poate fi înscris și admis la masă.

Elevii admiși, la intrarea lor în școală vor aduce cu sine următoarele efecte: 4 cămăși, 4 ismene, 6 batiste, 4 părechi ciorapi ori 6 p. obiele, haine de pat (saltea de paie, 2 clarciaturi pentru schimb, țol ori plapomă, perină și o cuvertură de pat), 3 servete, 1 tăcâm (păhar, furculiță, cuțit, lingură, o ceașcă și 2 farfurii), 3 ștergare (prosoape), pieptene, săpun, perie de dinți, perle de haine și de ghete, ață, ace, vesminte și încălțăminte, neceseră și o violină. Pe lângă aceste fiecare elev să aibă un costum național (1 cămașă cu cosături naționale, pantaloni albi și un brâu tricolor). Efectele vor fi predate școlii pe lângă inventar. Pe albitur se va coase numele elevului. Fără albiturile prescrise nici un elev nu se primește în internat.

Examenii de corigență se vor ținea în 17 și 18 Septembrie n., înscrieriile în 19 și 20, iar în 21 Septembrie va avea loc deschiderea anului școlar.

Lista manualelor, ce se vor folosi în anul școlar 1923—24 se află la *Librăria diecezană*.

Internatul diecezan ort. român de fete din Arad.

Aviz.

În internatul diecezan de fete se primesc elevele cari cercetează liceul român de fete din Arad.

Taxa de întreținere — ce se va statori ulterior — se va plăti la cassa consistorială din Arad în patru rate egale. Rata I. la intrarea în internat, rata a II. la 1 Noembrie, rata a III. la 1 Februar, rata a IV. la 1 April 1923.

Fiecare elevă va avea să mai plătească la intrarea în internat o taxă de înscriere 100 Lei, taxă de 75 Lei pentru medic și medicină, precum și o taxă anuală de 25 Lei pentru deteriorări.

Afară de acestea taxe, fiecare elevă este îndatorată să aducă în natură următoarele:

125 kg. făină de pâine, 30 kg. făină albă, 1 mm. cartofi, 12 kg. unsoare, 10 kg. fasole (linte sau mazăre), 100 ouă, 5 kg. zahăr și 5 kg. săpun pentru elevele cari își spală rufele în internat. Acestea le va pune la dispoziția direcțiunii fiecare elevă, $\frac{1}{2}$ la intrarea în internat și $\frac{1}{2}$ la 1 Febr.

Părinții cari anunță intrarea în internat a elevelor, au să anticipe 100 Lei direcțiunii internatului, care sumă să va computa în taxa de întreținere. Elevele cari intră în internat în cursul anului școlar, vor avea să plătească taxa de întreținere pe întreg cvartalul în care intră în internat; iar elevele cari din ori ce motive ar ieși din internat, vor avea să plătească taxa de întreținere pe întreg cvartalul în care ies din internat.

Fiecare elevă aduce cu sine: 1 covorul lângă pat, 2 perini cu 4 fețe, 1 plapomă cu cearșafe albe de pat, 1 acuperitoare albă pentru pat, 6 cămăși, 6 camizoane, 6 pantaloni, 6 părechi ciorapi, 4 rechite, 12 batiste, 6 ștergare, 3 serviete, 1 ștergar de bucătărie, care rămâne internatului, una față de masă, 1 ceașca și 2 făfurii, tăcămuri: cuțit, furculiță, lingură și linguriță, 2 păhare (unul pentru beut și altul pentru dinți, 4 cărpe pentru șters lighianul, 2 cărpe de praf, piepten rar și des, foarfecl, perie de cap și de dinți, de haine și ghete, haine de port și un palton, jachetă de primăvară, 2 părechi de ghete, 1 păreche pantofi de casă, un parapleu și o cutie pentru pieptene etc.

Fiecare elevă va fi îndatorată să aibă uniformă (rochie, 2 șorțe negre cu mâneci, pălărie) după indicațiile ce se vor da de către direcțiune.

*Direcțiunea internatului ort. rom.
de fete din Arad.*

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. II. din Alioș, protopopiatul Vinga, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima apariție în „Biserica și Școala“.

Beneficiul este următorul:

1. Una sesiune parohiale în estensiune de 30 jugh.
2. Un intravilan de 1 jugh.

3. Birut legal.

4. Stolele legale.

5. Intregirea dotației preoțești dela stat.

6. Casa parohială fiind deteriorată, comitetul parohial a luat angajamentul de a o renova. Până atunci parohulul ales i se va asigura locuință într'un despărțământ al școlii confesionale.

Alesul va predica totdeauna când îl va fi rândul în serviciu, se va îngriji de văruirea pe dinăuntru a casei parohiale, va suporta dările după beneficiul din parohie, va avea să catihizeze la școlile din loc și va fi îndatorat a ceda până la 7/20 IV. 1924 jumătate din întreg beneficiul parohiei, văduvei preotese Țucra.

Recursele adresate Comitetului parohial din Alioș, se vor înainta în termenul concursual oficiului protopopesc din Vinga. Iar reflectanții au să se prezinte în cutare Duminecă ori serbătoare în sf. biserică ort. română din Alioș spre a se face cunsocți poporului.

Cei din altă dieceză vor cere Binecuvântarea P. S. Sale Dlui Episcop diecezan spre a putea recurge.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Dr. P. Țucra*, protopop.

—□—

2—3

In atențiunea comunelor și satelor!

Nainte de a repara orologiul de turn, să vă adresați cu încredere la noi, unicii orologieri în Arad, care au atelier mehanic aranjat cu uneltele necesare pentru repararea orologelor de turn, având o lungă praxă pe acest teren. Firma noastră sustă dela anul 1887. Pentru lucrările făcute luăm cea mare garanție. Muncă exactă și specială.

Cu stimă

Francisc Ascher & Comp

— orologieri și mehanici.

Arad, Str. Eminescu No. 30.

7—10

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: Censura presel.